«صفیه» در قطب‌نمای دریا غرق شد — همسر کهنه‌کار ۳۷ سال ناخدایی کرد و حالا تنها زنی است که صاحب کشتی خود است

گفت‌وگو از نسرین دلاوری

بندر خورموج، ۷ مهر ۱۴۰۱: صفیه ۶۸ سال دارد و ۳۷ سال پشت سکان ایستاده است. او نخستین زنی است که صاحب کشتی باری در این بندر شده است. کشتی او، «صفیه»، ۱۲۰ تن ظرفیت دارد و هفته‌ای یک بار میان خورموج و بندرهای کوچک‌تر آن سوی خلیج رفت‌وآمد می‌کند. او می‌گوید هنوز هم بعضی مشتری‌ها پیش از سوار شدن می‌پرسند کاپیتان کجاست.

صفیه در ۱۶ سالگی همراه پدرش، ناخدا یدالله رستمی، به دریا رفت. پدر پسر نداشت و تصمیم گرفت دخترش را با خود ببرد تا «دست‌کم یک نفر بعد از من بداند باد کی می‌چرخد». در آن سال‌ها هیچ زنی در ناوگان خورموج دیده نمی‌شد. صفیه می‌گوید نخستین شب خواب نداشت، نه از ترس، بلکه از هیجان. پدر تا سه روز چیزی به او نگفت جز اسم گره‌ها.

شوهرش، ناخدا منصور بهادری، در ۱۳۹۲ در سفری به بندر لنگه درگذشت. صفیه آن زمان ۵۹ سال داشت و تنها فرزندشان، دختری به نام مهسا، در دانشگاه درس می‌خواند. او می‌گوید در آن روزها چند صاحب‌کشتی به او پیشنهاد دادند کشتی را بفروشد و خشکی بماند. او نپذیرفت. «کشتی مثل خانه است. اگر بفروشی، دیگر برنمی‌گردی.» امروز مهسا مهندس کشتی‌سازی است و گاهی در تعمیرها کمک می‌کند.

کار صفیه ساده نیست. او خود ناخدا، سکاندار و گاهی تنها خدمه است. در سفرهای طولانی دو نفر دیگر همراه‌اند: یک ماشین‌چی و یک کمک‌ناخدا. در طوفان‌های پاییز، وقتی موج‌ها از ۴ متر بالاتر می‌روند، همه روی عرشه‌اند. صفیه می‌گوید مهم‌ترین ابزار او نه رادار است و نه جی‌پی‌اس، بلکه «گوش و چشمی که سال‌ها به صدای چوب و طناب عادت کرده». به گفته او، هیچ دستگاهی هنوز جای آن را نگرفته است.

با این حال، مسیر او بی‌مانع نبوده است. در ۱۴۰۰ بیمه‌ها حق‌بیمه کشتی‌های زیر ۱۵۰ تن را تا ۴۰ درصد بالا بردند و بسیاری از صاحبان کشتی‌های کوچک ناچار شدند پهلو بگیرند. صفیه هم یک سال تمام کشتی را بر خشکی نگه داشت. او می‌گوید آن دوره سخت‌ترین دوره زندگی‌اش بود، نه به خاطر دریا، بلکه به خاطر بدهی‌هایی که شب‌ها خواب را از چشمش می‌گرفت.

او امروز ۴ خدمه دارد و می‌گوید دوست دارد تعداد را به ۶ نفر برساند تا بتواند سفرهای طولانی‌تری به سواحل جنوبی بزند. صفیه همچنین قصد دارد مدرسه‌ای کوچک برای آموزش ناوبری به دختران جوان خورموج راه بیندازد. او می‌گوید: «دخترها زود یاد می‌گیرند، فقط کسی باید باور کند که می‌توانند.» شاید همین جمله ساده بیش از هر چیز توضیح دهد چرا او هنوز پشت سکان ایستاده است.

مدیر بندر امیدوار: سهم ۱۲ درصدی کافی است

مدیر بندر امیدوار، مهندس کامران سرتیپی، روز سه‌شنبه اعلام کرد که سهم ۱۲ درصدی شرکت‌های خصوصی از درآمد بندر برای توسعه اسکله‌ها کافی است. او گفت: «ما نمی‌خواهیم بندر را بفروشیم، فقط می‌خواهیم کسی که پول دارد، کنار کسی که تجربه دارد بایستد.» به گفته او، تا پایان سال ۱۴۰۲ دست‌کم ۴ اسکله تازه به بهره‌برداری می‌رسد.

سرتیپی افزود که ۱۲ درصد سهم شرکت‌های خصوصی در ۱۸ ماه گذشته ۳۱ میلیارد تومان درآمد ایجاد کرده است. به گفته او، ۶۰ درصد این مبلغ صرف لایروبی و ۲۵ درصد صرف روشنایی و علائم دریایی شده است. او تأکید کرد که هیچ شرکتی حق ندارد در آب‌های عمیق‌تر از ۱۲ متر بدون نظارت بندر عملیات انجام دهد.

در مقابل، رئیس اتحادیه صیادان ساحل‌نشین، حاج‌علی نوروزی، از نبود شفافیت در تعرفه‌ها گلایه کرد. او گفت که برخی شرکت‌ها برای ورود کشتی‌هایشان ۲ برابر تعرفه رسمی پول می‌گیرند و صیادان کوچک توان پرداخت ندارند. نوروزی خواستار آن شد که دست‌کم ۵ درصد درآمد بندر به صندوق رفاه صیادان اختصاص یابد.

مهندس سرتیپی در پاسخ گفت که موضوع تعرفه‌ها در کمیسیون ویژه‌ای بررسی می‌شود و تا ۱۵ آبان نتیجه اعلام خواهد شد. او افزود که بندر امیدوار در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۸۰ هزار تن کالا جابه‌جا کرده است و انتظار می‌رود این رقم تا پایان ۱۴۰۲ به ۲۶۰ هزار تن برسد.

۱۲ هزار نهال در دامنه‌های شمالی کاشته می‌شود

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری استان سرخه‌کوه اعلام کرد که ۱۲ هزار نهال بادام‌کوهی، بنه و ارژن در دامنه‌های شمالی ارتفاعات سیاه‌کمر کاشته می‌شود. این طرح در ۴۰۰ هکتار اجرا می‌شود و هزینه آن ۹۰ میلیارد تومان برآورد شده است. عملیات کاشت از ۱۵ آبان آغاز می‌شود و تا پایان اسفند ادامه دارد.

مهندس فرهاد نیک‌پی، رئیس سازمان، گفت که ریشه‌کنی بوته‌های خودرو و چرای دام در ۱۲ هزار هکتار از اراضی بالادست، مهم‌ترین عامل فرسایش خاک در این منطقه است. او گفت: «اگر ریشه نباشد، باران خاک را با خود می‌برد و سیل در پایین‌دست خانه‌ها را ویران می‌کند.» به گفته او، ۳۵ کیلومتر بانکت سنگی نیز در مسیر آبراهه‌ها ساخته می‌شود.

نهال‌ها در گودال‌هایی به عمق ۴۰ سانتی‌متر کاشته می‌شوند و در سال نخست سه بار آبیاری می‌شوند. نیک‌پی گفت که ۶۰ درصد نیروی کار طرح از روستاهای دامنه تأمین می‌شود و ۱۲۰ نفر در فصل کاشت مشغول به کار خواهند شد. او افزود که ۲۰ کیلومتر از مرز طرح با حصار خاردار محافظت می‌شود تا از ورود دام جلوگیری شود.

با این حال، برخی اهالی روستای بیدکوه نسبت به اجرای طرح ابراز نگرانی کرده‌اند. آنها می‌گویند که در سال‌های گذشته بخشی از نهال‌های کاشته‌شده به دلیل خشکی و نبود آبیاری از بین رفته است. نیک‌پی در پاسخ گفت که ۱۵ حلقه چاه عمیق و ۸ استخر ذخیره آب برای آبیاری تکمیلی در دست ساخت است و تا پایان آذر آماده بهره‌برداری می‌شود.

۱۲ هزار نهال در دامنه‌های شمالی کاشته می‌شود

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری استان سرخه‌کوه اعلام کرد که ۱۲ هزار نهال بادام‌کوهی، بنه و ارژن در دامنه‌های شمالی ارتفاعات سیاه‌کمر کاشته می‌شود. این طرح در ۴۰۰ هکتار اجرا می‌شود و هزینه آن ۹۰ میلیارد تومان برآورد شده است. عملیات کاشت از ۱۵ آبان آغاز می‌شود و تا پایان اسفند ادامه دارد.

مهندس فرهاد نیک‌پی، رئیس سازمان، گفت که ریشه‌کنی بوته‌های خودرو و چرای دام در ۱۲ هزار هکتار از اراضی بالادست، مهم‌ترین عامل فرسایش خاک در این منطقه است. او گفت: «اگر ریشه نباشد، باران خاک را با خود می‌برد و سیل در پایین‌دست خانه‌ها را ویران می‌کند.» به گفته او، ۳۵ کیلومتر بانکت سنگی نیز در مسیر آبراهه‌ها ساخته می‌شود.

نهال‌ها در گودال‌هایی به عمق ۴۰ سانتی‌متر کاشته می‌شوند و در سال نخست سه بار آبیاری می‌شوند. نیک‌پی گفت که ۶۰ درصد نیروی کار طرح از روستاهای دامنه تأمین می‌شود و ۱۲۰ نفر در فصل کاشت مشغول به کار خواهند شد. او افزود که ۲۰ کیلومتر از مرز طرح با حصار خاردار محافظت می‌شود تا از ورود دام جلوگیری شود.

با این حال، برخی اهالی روستای بیدکوه نسبت به اجرای طرح ابراز نگرانی کرده‌اند. آنها می‌گویند که در سال‌های گذشته بخشی از نهال‌های کاشته‌شده به دلیل خشکی و نبود آبیاری از بین رفته است. نیک‌پی در پاسخ گفت که ۱۵ حلقه چاه عمیق و ۸ استخر ذخیره آب برای آبیاری تکمیلی در دست ساخت است و تا پایان آذر آماده بهره‌برداری می‌شود.

مدیر بندر امیدوار: سهم ۱۲ درصدی کافی است

مدیر بندر امیدوار، مهندس کامران سرتیپی، روز سه‌شنبه اعلام کرد که سهم ۱۲ درصدی شرکت‌های خصوصی از درآمد بندر برای توسعه اسکله‌ها کافی است. او گفت: «ما نمی‌خواهیم بندر را بفروشیم، فقط می‌خواهیم کسی که پول دارد، کنار کسی که تجربه دارد بایستد.» به گفته او، تا پایان سال ۱۴۰۲ دست‌کم ۴ اسکله تازه به بهره‌برداری می‌رسد.

سرتیپی افزود که ۱۲ درصد سهم شرکت‌های خصوصی در ۱۸ ماه گذشته ۳۱ میلیارد تومان درآمد ایجاد کرده است. به گفته او، ۶۰ درصد این مبلغ صرف لایروبی و ۲۵ درصد صرف روشنایی و علائم دریایی شده است. او تأکید کرد که هیچ شرکتی حق ندارد در آب‌های عمیق‌تر از ۱۲ متر بدون نظارت بندر عملیات انجام دهد.

در مقابل، رئیس اتحادیه صیادان ساحل‌نشین، حاج‌علی نوروزی، از نبود شفافیت در تعرفه‌ها گلایه کرد. او گفت که برخی شرکت‌ها برای ورود کشتی‌هایشان ۲ برابر تعرفه رسمی پول می‌گیرند و صیادان کوچک توان پرداخت ندارند. نوروزی خواستار آن شد که دست‌کم ۵ درصد درآمد بندر به صندوق رفاه صیادان اختصاص یابد.

مهندس سرتیپی در پاسخ گفت که موضوع تعرفه‌ها در کمیسیون ویژه‌ای بررسی می‌شود و تا ۱۵ آبان نتیجه اعلام خواهد شد. او افزود که بندر امیدوار در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۸۰ هزار تن کالا جابه‌جا کرده است و انتظار می‌رود این رقم تا پایان ۱۴۰۲ به ۲۶۰ هزار تن برسد